

In volgorde van beantwoording

Portefeuillehouder Wethouder R. van Leeuwen

Voorzitter, geachte leden van de raad,

Wellicht nog duidelijker dan vorig jaar is de opdracht om keuzes te maken voor de komende begroting. Immers De ambities liggen hoog en de wensen zijn veelomvattend. Bij het tot stand komen van deze Perspectiefnota werd duidelijk dat er een forse uitdaging voor ons ligt. Ook de eerste bestuursrapportage liet recentelijk zien, dat het financiële pad van de gemeente Dalfsen bezaaid ligt met voetangels en klemmen.

In plaats van rustig af te wachten heeft het college gemeend op te moeten treden en het voortouw te nemen bij het vinden van onze route. Daartoe is de organisatie gevraagd onderscheid te maken tussen zaken die aangemerkt kunnen worden als “wensen” en zaken die Onvoorzien, Onvermijdelijk, Onuitstelbaar zijn. Voorbeelden van deze drie O's zijn bijvoorbeeld cao uitkomsten, regeringsbesluiten en vergrijzen van de inwoners.

Ook is er een werkgroep of liever Taskforce ingesteld welke de mogelijkheden tot enerzijds besparingen en anderzijds verhogen van de inkomsten in kaart gaat brengen. Dus zowel de uitgaven- als de inkomstenkant wordt onderzocht. Hierbij wordt ook nadrukkelijk gekeken naar het lopende begrotingsjaar. Eerder al werd in 2018 opdracht gegeven tot analyse van de tekorten bij jeugdzorg, waarover de raad ook is geïnformeerd. Ook de resultaten van de interne scan, waarbij gekeken is naar de wettelijke en niet wettelijke taken van de gemeente, worden er bij betrokken.

Het verheugd ons in het bijzonder dat de raad de vijf door ons gestelde vragen als helpend en ondersteunend heeft ervaren. Uw reacties en antwoorden er op zijn dat evenzeer voor ons. Gezamenlijk zal het college proberen de vragen zoals die gesteld zijn te beantwoorden en in te gaan op uw suggesties, daar waar mogelijk.

De behoefte bij de raad aan informatie nog vóór het begrotingsdebat in november is groot zo blijkt wel. Wij willen in begin oktober een werksessie organiseren waarin uitgebreid wordt stilgestaan bij de resultaten, welke door de taskforce zijn verzameld. Vanzelfsprekend is het college gedurende het gehele proces betrokken.

Meerdere fracties hebben aangegeven bereid te zijn een beperkt risico te willen nemen, waarbij het weerstandsvermogen zal dalen. Dit betekent dat u bereid bent op beperkte schaal reserves aan te spreken, waar dit juridisch kan. Zoals bekend kan dit nadrukkelijk niet met reeds bestemde reserves. Tevens hebben meerdere fracties aangegeven dat de ambities eveneens in beperkte mate bijgesteld zouden kunnen worden. Door bijvoorbeeld te faseren oftewel temporiseren, uit te stellen of zelfs niet te realiseren. Hier worden ook enkele concrete voorstellen voor gedaan. Waarvoor onze dank.

Dat de rotonde Kampmansweg in een groter geheel moet worden gezien, zoals de verkeersdruk op de rondweg, het ontsluiten van Ooster Dalfsen, enzovoorts, is een opvatting die wij kunnen delen. Wel was het Participatieproces in 2018, wellicht dan (deels) opnieuw te doen en te verbreden. Een tussenoplossing kan zijn tijdelijke, wat meer kleinschalige maatregelen.

De fontein in het Waterfront werkt nog niet, helaas moet ik zeggen. Er blijken een aantal mozaïektegels los te liggen. Vanwege de veiligheid is besloten om de fontein niet in werking te zetten. Kinderen kunnen zich verwonden aan de losliggende tegeltjes. Op 26 juni wordt gestart met herstelwerkzaamheden. De verwachting is dat de werkzaamheden in de eerste week van juli afgerond zijn.

Zijn er concrete plannen voor klimaatadaptatie wordt er gevraagd. Recentelijk heeft de raad de startnotitie vastgesteld. Onlangs is een klein projectteam vanuit de gemeentelijke organisatie, met externe begeleiding van een ingenieursbureau, gestart met het opstellen van een klimaatbeleid- en uitvoeringsplan. Op dit moment zijn er dus nog geen concrete plannen voor klimaatadaptatie.

Onderhoud/maai beleid dat bijdraagt aan de biodiversiteit levert kansen op voor bestrijding eikenprocessierups en om areaaluitbreiding op te vangen. Maar er wordt een andere inzet van mensen en materiaal gevraagd. Uit nadere berekening zal moeten blijken of dit werkelijk kan. Waar, op welke plekken we de biodiversiteit kunnen stimuleren, moet uitgewerkt worden in een plan. Op dit moment lopen er enkele experimenten.

Ons Materieel wordt over het algemeen al voor meerdere doeleinden ingezet, de maai-zuig combinatie wordt bijvoorbeeld voor bermonderhoud, maaien en afzuigen maar ook voor verlagen van bermen m.b.v. de bermfrees en in het najaar ingezet in de bladcampagne. In de winter wordt dezelfde machine ingezet bij de gladheidsbestrijding. Piekwerkzaamheden waarvoor het materieel niet goed ingezet kan worden uitbested, zoals bijvoorbeeld onderhoud watergangen, inhuur hoogwerker voor onderhoud bomen. Er zal kritisch worden gekeken of er meer mogelijkheden zijn. Veilig en verantwoord werken staat buiten kijf. De oorspronkelijke besparingen in Zwolle door uitbesteding zijn inmiddels al lang achterhaald.

De veiligheid in het verkeer vraagt om voortdurende aandacht. Tegen de landelijke trend in, daalt het aantal ongevallen en verkeersslachtoffers in Dalfsen en de provincie Overijssel. De inrichting van wegen speelt daarbij ook een rol. De weggebruiker dient vooraf goed in te kunnen schatten welk gedrag verwacht wordt. Een eenduidige inrichting maakt hier onderdeel van uit.

Het gevoel van urgentie om aan de slag te gaan is bij het college overduidelijk aanwezig, zoals uit mijn inleiding wel moge blijken. We zien dit ook terug in de bijdrage van diverse fracties, waarvoor dank.

Er wordt gevraagd of het college de risico's in het sociale domein de volgende keer beter gaan inschatten. Deze vraag kunnen we niet plaatsen, zeker niet in het licht van de genomen maatregelen, zoals de analyses van de tekorten en de informerende sessies erover met de raad. De ratio van het weerstandsvermogen wordt jaarlijks berekend en vastgesteld in overleg met de accountant en de raad, dat deze in de loop van het jaar wisselt is logisch, maar wat wilt u er mee zeggen?

Er wordt in toenemende mate gebruik gemaakt van de Vechtdallijn en dat is verheugend te noemen. Waar dit leidt tot gewenste aanpassingen in de infrastructuur, zowel op het gebied van fietsen al dan niet OV als overige voertuigen, willen we in gesprek zijn en blijven met de verantwoordelijke partijen zoals, NS en provincie.

Via de nota re-integratie (2017) heeft de raad een stevig beleid neergezet op het gebied van de participatiewet. In de halfjaarrapportage wordt de raad telkens geïnformeerd over de resultaten. Binnen de sub regio Vechtdal (Hardenberg, Ommen Raalte en Dalfsen) van het Regionaal Werkbedrijf (RWB) wordt uitstekend samengewerkt en lukt het om veel vacatures te vervullen. Echter daar waar de vraag is naar niveau 3 en 4 functies en het aanbod slechts niveau 1 en 2 behelst is het moeilijk deze bij elkaar te brengen.

Nogmaals alle uitgaven worden onder de loep genomen, ook de subsidies. We moeten niet vergeten dat deze vaak bedoeld zijn om een maatschappelijk resultaat te bereiken.

Een sterrenzone in het Vechtdal, we hebben ons echt even af moeten vragen wat hier bedoeld wordt. Naslag van de verkiezingsprogramma's bood de oplossing. Via het vastgestelde beleidsplan "Licht in de Openbare Ruimte" van 24 oktober 2016 met betrekking tot verlichting in het buitengebied, is het college van mening dat Dalfsen reeds haar steentje bijdraagt.

De huidige vorm van de Rijksbijdrage heeft gelukkig de langste tijd gehad. In 2012 is het de bedoeling dat er een andere werkwijze wordt gerealiseerd. Dan zijn we van het "trap op, trap af" of zoals ik het al eens noemde trap na principe verlost. De onderhandelingen lopen al jaren via VNG. Hoe het gaat worden is echter nog niet duidelijk. Maar hier zijn we niet gelukkig mee.

Privatisering is niet altijd een goede keus gebleken op landelijk niveau de afgelopen 20 jaren. Echter daar waar het tevens Participeren inhoudt, verantwoordelijkheid overdragen en vertrouwen geven, biedt het mogelijk wél goede kansen.

Op het gebied van OV blijven we zoals al eerder gezegd in gesprek met betrokken partijen. Overigens is de nieuwe buurtbus verbinding tussen Lemelerveld en Raalte met gemiddeld zo'n 1300 passagiers per maand nu al een succes te noemen. Er wordt gevraagd naar een lijst, nog vóór de tweede termijn, voor het maken van keuzes. Dit gaat niet lukken. De uitgebreide resultaten van de taskforce, met bijbehorende consequenties kunnen begin oktober in bijvoorbeeld een werksessie met de raad worden gedeeld.

Portefeuillehouder Wethouder J. Uitslag

ALGEMEEN

Het college streeft naar de juiste zorg op de juiste plek en dat proberen we zo efficiënt mogelijk in te richten. We werken daarbij met professionals met verstand van zaken. Eerst aan de transitie en nu aan de transformatie. Zoals u weet, werken we vanaf 1 februari met een MDT per kern waarin alle consultants zitten. De werkwijze is daarmee aan het kantelen van wet-gebaseerd naar vraag-gebaseerd. Eerst op zoek naar de vraag, daarna naar het passende antwoord. Pas dan naar het potje waaruit een eventuele oplossing moet worden betaald. Alles in 1 verordening zetten, zal ons op dit moment afleiden van de uitvoering en niet direct helpen anders te gaan werken.

Mooi voorbeeld van efficiënter en integraler inrichten is een consultant die inmiddels bij de huisartsen aanwezig is op gezette tijden. Daarbij wil ik wel benadrukken dat we afhankelijk zijn van de medewerking van de huisartsen. We kunnen en willen ze niet dwingen. [CDA-9, CDA-10, CU-18, D66-M1]

We willen ook alleen met professionals werken. Een zorgvuldig aanbestedingsproces gaat daar in de regel aan vooraf. Helaas is niet aan de aanbieder die aan de aanbestedingsvoorwaarden voldoet vooraf te zien dat het een zogenaamde zorgcowboy is. Ze dragen geen cowboyhoed of zoiets. Maar zoals gezegd, we willen geen zorgcowboys. Hier wordt in de regio aan gewerkt door bijvoorbeeld de toezichthouders rechtmatigheid en de toezichthouders kwaliteit. Veel zorgaanbieders zijn ook regionaal georganiseerd. Daarnaast wordt indien nodig de lokale verordening aangepast om 'zorgcowboys' zoveel als mogelijk te weren. [PvdA-3, PvdA-4]

JEUGDZORG

Met betrekking tot de jeugdzorg zullen we u in september informeren over de stand van zaken m.b.t. "Grip op jeugdzorg". Grip op jeugdzorg is een programmavoorstel waar verschillende projectplannen onder hangen. Dit zijn werkdocumenten waar continu aan gewerkt wordt. We zullen u met enige regelmaat blijven informeren. Bij de tweede bestuursrapportage zullen we een prognose aanleveren voor 2019. [GB-4]

WMO & ABONNEMENTSTARIEF

Het abonnementstarief is wettelijk vastgelegd. We mogen als gemeente daar niet van afwijken, dus ook niet verhogen. Ook mogen we wettelijk gezien in ons toegangsbeleid bij de Wmo geen indicaties afwijzen op basis van het inkomen of vermogen. Dit betekent dat wij inwoners, die voorheen de ondersteuning zelf bekostigden, een voorziening moeten toekennen als zij voldoen aan de voorwaarden.

Wel kunnen onze consultants doorvragen hoe een inwoner voorheen de ondersteuning heeft geregeld, en doorvragen waarom zij nu een beroep doen op de gemeente.

In het kader van regeren is vooruit zien, wordt bijvoorbeeld wel gekeken hoe we kunnen organiseren dat woningen op eigen initiatief toekomstbestendig kunnen worden gemaakt, waarmee kosten voor de gemeente en daarmee de gemeenschap kunnen worden vermeden. [GB-5, VVD-1, CU]

PREVENTIE

En dat brengt ons vanzelf bij preventie.

De inzet van Lang Leve Thuis vindt plaats in het kader van preventie. De aanpak is erop gericht om ouderen zolang mogelijk zelfstandig thuis te laten wonen en hen actief te houden. Het project Lang Leve Thuis wordt gecoördineerd/uitgevoerd door SAAM welzijn. Ouderen worden bezocht door vrijwilligers. [GB]

[- Door de inzet van voorliggende voorzieningen, preventie, vroeg signalering en welzijn wordt (is de verwachting) minder aanspraak gemaakt op de zorg.
- De samenwerking met lokale partners draagt bij aan ketenvorming, verbindingen tussen wonen, zorg en welzijn, nog meer lokale verankering en gezamenlijke verantwoordelijkheid.
- Lokale voorliggende producten en diensten worden bekend onder inwoners; door een aanspraak op voorliggende voorzieningen, wordt er (is de verwachting) minder aanspraak gemaakt op zorg.]

In het kader van de transformatie voeren we gesprekken met veel partners in het sociale domein: onderwijsaanbieders, zorgaanbieders, welzijnsorganisaties, GGD enz. Daarbij staat steeds de vraag centraal wat goed is voor een kind. En dat moet niet worden verward dat we per kind maatwerk organiseren, bijvoorbeeld in aparte lessen oid. We proberen het systeem (bijv. onderwijzend personeel) te versterken, zodat kinderen zo veel mogelijk in hun normale omgeving kunnen blijven functioneren. [CU-17]

Zoals bekend, wordt ook ingezet op preventieve voorzieningen.

Bibliotheekwerk: intentie om bibliotheekvoorzieningen in alle kernen overeind te houden en een bibliotheekvoorziening te creëren met een maatschappelijk-educatieve functie werkend vanuit de themalijnen iedereen doet mee, jeugd en onderwijs en cultuur. Dit najaar wordt de beleidsnota aan u voorgelegd;

Realisatie laagdrempelige inloopvoorzieningen in kernen. Het realiseren van (meer) inloopvoorzieningen heeft voortdurend onze aandacht. Dit is overeenstemming met de uitgangspunten van de kadernota transformatie om een verschuiving aan te brengen van specifieke/individuele maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen die voorliggend kunnen zijn. [PvdA-5]

Dat sporten en cultuur goed is voor lichaam en geest, zijn we het hier wel over eens. Over Sport en Bewegen kunt u na de zomer een nota tegemoet zien. Of er dan voor ouderen, naast het Jeugd Sport- en Cultuurfonds, een speciaal fonds moet komen, is dan wellicht ook het best te beoordelen. [PvdA-6, PvdA-M1]. Over Cultuurbeleid en de personele invulling daarvan wordt aan uw raad in het najaar van 2020 een nota voorgelegd. [CU-20]

MONITORING

Het college streeft er altijd naar de risico's zo goed mogelijk in te schatten. Het blijkt echter in de afgelopen jaren het doen van goede voorspellingen nog lastig is vanwege onverwachte effecten en beïnvloedende factoren. Dit geldt niet alleen voor Dalfsen, maar het doet zich landelijk voor.

Naarmate we meer ervaring opdoen met deze onderdelen, en meer inzicht hebben in de ontwikkelingen, verwachten steeds beter de verwachtingen te kunnen inschatten.

Goede (data)analyse kan daar tevens aan bijdragen.

We informeren u als raad op diverse manieren over ontwikkelingen en stand van zaken in het sociaal domein. Deels gericht op de financiële ontwikkelingen en verklaring hiervan, maar ook in de halfjaarrapportages sociaal domein wordt ingegaan op niet financiële zaken.

De Raad is in het verleden meerdere malen betrokken geweest bij het de vormgeving en doorontwikkeling van de halfjaarrapportage. We staan open voor suggesties ter verbetering. [CU-3, CU4, D66-1]

TOERISTENBELASTING / HAVENGELDEN

Bij de begrotingsbehandeling voor 2019 is reeds een hogere opbrengst opgenomen voor de toeristenbelasting. Momenteel wordt onderzocht of dat een generieke verhoging moet worden of een gedifferentieerde. Met betrekking tot de havengelden liggende de tarieven in het verlengde met die van Ommen, terwijl die meer voorzieningen kent. Een verdere verhoging van de havengelden ligt daarmee niet voor de hand. [CU-21, CU-22]

KULTURHUSEN & ZWEMBADEN

Op meerdere manieren wordt gekeken naar het op zo bedrijfsmatige wijze van exploiteren van zwembaden. Zo wordt kritisch gekeken naar kosten, zoals: inzet personeel. Insteek is inzet met minimaal noodzakelijk personeel om taken op verantwoorde wijze uit te kunnen voeren en veiligheid van bezoekers te waarborgen. Ook wordt in de dagelijkse praktijk gekeken naar mogelijke meeropbrengsten. In de praktijk zijn er weinig mogelijkheden extra opbrengsten te genereren, zeker als ze ook nog eens meer moeten bedragen dan de kosten van personele inzet. Dit gezegd hebbende, we nemen de gedachte mee als aandachtspunt, ook bij de bespreking met de Kulturhusbesturen. [CDA-8]

We hebben in dat kader de opmerking van verschillende partijen met betrekking tot het kunstwerk bij de Spil gehoord. Evenals de complimenten voor de buitenruimte bij de Spil. [GB, CDA-12]

Portefeuillehouder Wethouder A. Schuurman

GB 7:

Wat doen we met motie Vechtzone?

Het onderzoek betreft incidenteel geld en aangezien ons verschillende geluiden ten ore zijn gekomen over het wel of niet voldoen van de Vechtbrug aan de gestelde eisen gaan we nog een keer in overleg met het Waterschap om hierover een duidelijk antwoord te krijgen en komen met deze uitkomsten bij u terug (u heeft hier vandaag ook nog een reactie over ontvangen via het RIS). U kunt op basis van de volledige informatie bepalen of het Vechtzone onderzoek voor u zinvol is.

GB 8:

We vragen het college dit slim aan te pakken en eventueel in combinatie met andere (bouw) werkzaamheden te laten plaatsvinden.

De Prinsenstraat kan eventueel herontwikkeld worden in combinatie met het terrein achter de Prinsenstraat. Waar het kan zullen we werk met werk maken. U zult dit terug vinden in de voorstellen die u gaat ontvangen. We hebben het voornemen om dit verstandig en slim aan te pakken.

GB 12: Ook zijn ondernemers vaak vindingrijke mensen die gewend zijn om bij te stellen, te participeren en zijn vindingrijk. Wie weet kunnen we daar als gemeente nog wat van leren en ons voordeel mee doen. Wordt hier door de werkgroep ook naar gekeken?

Vanuit de bijeenkomsten die we hebben gehad met ondernemers hebben we al veel aandachtspunten gehoord en ook afspraken gemaakt over het meenemen van de ondernemers in de toekomst als we tegen vraagstukken aanlopen.

CDA 1: Kan het college ons meenemen in de gekozen aanpak met betrekking tot de Vechtzone?

In de Perspectiefnota is onderzoeksgeld opgenomen, waarvan moet blijken of dit noodzakelijk is. We zullen hierover nog contact zoeken met het waterschap om alle onzekerheid weg te nemen. Mocht definitief blijken dat de brug voldoet dan komen we bij u terug om te vragen hoe u dit wilt interpreteren.

CDA 2: Ziet het college mogelijkheden om het oude gemeentehuis in Nieuwleusen te verkopen met behoud van de trouwlocatie?

Als college hebben we het pand laten taxeren met verschillende gebruiksmogelijkheden en dus ook waardes. Wij begrijpen uw wens met betrekking tot het behoud van de trouwlocatie echter wij willen het ook graag goed beargumenteren zodat er een onderbouwde afweging door u gemaakt kan worden.

CDA 3: Welke gebouwen zou de gemeente op termijn nog meer van de hand kunnen doen?

In principe kunnen alle gebouwen die de gemeente niet door de gemeentelijke organisatie zelf worden gebruikt van de hand worden gedaan. Praktisch is overdracht dit echter niet altijd (snel) realiseerbaar omdat er niet altijd overnamepartijen zijn. De gymzaal en politiebureau aan de Molendijk maken onderdeel uit van de centrumvisie. Mogelijk verder af te stoten overig vastgoed wordt meegenomen in het op te stellen overzicht van de taskforce werkgroep.

CDA 7: Ziet het college mogelijkheden om iets te regelen voor onze eigen jongeren?

De gemeente mag de eigen jongeren geen voorrang verlenen op personen van buiten de gemeente (recht van vrije vestiging). We hebben te maken met het toegewezen woningbouwcontingent en daarnaast zal de woonvisie hier richting aan geven. Dit najaar komt de woonvisie weer in deze raadzaal terug. Echter wij zien zeker mogelijkheden om betaalbare woningen voor starters te realiseren, zoals vrij recent in Lemelerveld en Oudleusen. (Over de wijze waarop wij daar invulling aan willen geven beraden wij ons momenteel).

CDA 11: Kan het college ons meenemen in de stand van zaken met betrekking tot plattelandsonderzoek?

Vanuit het verzoek om een plattelandsonderzoek te realiseren is er ondertussen aangehaakt bij het project Toekomstbestendige Erven van de provincie Overijssel en worden er gesprekken georganiseerd met 56 aangemelde stoppers in de gemeente Dalfsen. Het verdere onderzoek naar de mogelijkheden voor een integraal plattelandsonderzoek is nog niet afgerond en moet nog voor besluitvorming worden voorgelegd aan het college. We zullen daarbij goed moeten kijken naar de omgevingsvisie en rekening moeten houden met de tijdsplanning en de kosten. We komen hier deze zomer schriftelijk bij u op terug.

CU 1: Met deze prioriteiten (consuminderen, energie besparen) willen de komende jaren ons inzetten voor onze gemeente en het welzijn van onze inwoners.

Wij zullen ons vanuit duurzaamheid in te zetten op meer isoleren en besparen van energieverbruik. De kanspot kan, indien het voldoet aan de voorwaarden, een optie zijn maar mogelijk kunnen de duurzame dorpen hier ook bij ondersteunen vanuit het beschikbaar gestelde budget. Wij willen graag stimuleren om te verduurzamen maar veel goede ideeën komen gewoon uit de samenleving en wij zien, net als u, de mooie initiatieven dan ook graag tegemoet.

CU 6: Wat ons betreft gaan we burgerparticipatie en bestuurlijke vernieuwing als pilot oppakken bij dit traject. En dat is al ambitieus genoeg.

Wat betreft het Centrumplan Dalfsen kan dit (bezien vanuit dit project Centrumplan zelf) fungeren als pilot voor bestuurlijke vernieuwing en burger(inwoner)participatie. Het project geldt ook als pilot voor het eerste Omgevingsplan Dalfsen. Veel kansen voor een integrale aanpak dus. De reacties vanuit de inloopavond worden ook betrokken bij het vervolg. Zoals het hoort binnen een pilot leren we dagelijks en sturen bij waar mogelijk. We staan open voor feedback.

CU 7: De omgevingswet komt er. Maar we kunnen er wel terughoudend mee om gaan. Wat kunnen we naar achteren schuiven dan wel temporiseren?

Uitstel op de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan is theoretisch mogelijk. De Omgevingsvisie moet uiterlijk 2024 gereed zijn en Omgevingsplan uiterlijk 2029. Let wel: vanaf 1 januari 2021 worden we wel geacht te werken volgens de Omgevingswet. We moeten er klaar voor zijn: DSO, werkprocessen, houding en gedrag, kennis. Het helpt om toch op redelijke termijn de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan (in de geest van de Omgevingswet) gereed te hebben. Dalfsen voert de Omgevingswet ten opzichte van de omliggende dorpen al best sober uit. We proberen slimme combi's te maken. We werken al met pilots en uitstellen kan daar ook haaks op staan.

CU 8: In combinatie met het voorgaande denken we aan inzet van een "omgevingsstimulant" die door initiatiefnemers kan worden aangevraagd. Iemand die initiatiefnemers en belanghebbenden laat opsporen en een passende rol laat vervullen.

Daar denken wij ook aan en hebben voorlopig de Ruimtecoach genoemd. Het wordt binnen het programma Omgevingswet opgepakt. We dienen wel te beseffen dat dit wel extra kosten met zich mee brengt en dat we het nu neergelegd hebben bij de initiatiefnemer en niet bij de gemeente. Dit is een mogelijkheid maar zal het ook extra capaciteit vragen. We komen hier beargumenteerd bij u op terug.

CU 9: De tijdshorizon van 2026 vinden we veel te krap. Tel er maar eens 10 jaren bij op.

Het Centrumplan Dalfsen en het Kanaalpark lopen tot in ieder geval tot eind 2028 en worden alleen uitgevoerd als er geld is. We zullen zoveel mogelijk werk met werk maken en slimme combinaties maken.

CU 10: Dit redden we niet wat betreft participatie en te vroege uitwerking zal later weer leiden tot aanpassingen als we een realisatietermijn van 10 (en dat mag best langer) jaar hebben. Werk wendbaar!

We werken wendbaar en voeren uit waar kansen zich voordoen; op het gebied van subsidies bijvoorbeeld. Waar we zaken door bijvoorbeeld de provincie mede kunnen laten financieren door hen te betrekken in het project.

CU 11: Overigens kunnen we ons voorstellen dat er een limiet is in het investeren van parkeerplaatsen in het centrum. Stimuleren van andere vervoersvormen ligt voor de hand. Of moeten we gaan denken aan betaald parkeren?

Voor het centrum van Dalfsen is er een start gemaakt met de werkgroep autotoegankelijkheid van het centrum van Dalfsen. De suggesties die u doet zullen worden meegenomen in de werkgroep en worden dus meegenomen. Vooralsnog denk ik nog niet aan betaald parkeren.

CU 14: En onze waarde van nuchterheid – vastgesteld in het missie en visie traject – brengt ons op de gedachte dat de beleidsnota archeologie echt kort door de bocht kan.

De 4-jaarlijkse evaluatie van de beleidsnota Archeologie vloeit voort uit een toezegging aan de raad bij de (1^e) vaststelling daarvan. Het bestaat nu geen dringende noodzaak tot actualisatie, aangezien de huidige nota nog voldoet aan der (wettelijke) vereisten.

D66 3: Zoveel zelfs dat Dalfsen eens moet na gaan denken over het effect van hoogbouw tot op zekere hoogte om het groene buitengebied te ontzien.

Zoals wij in de Perspectiefnota hebben vermeld, overwegen wij op inbreidingslocaties tot hogere bouw dan tot nu toe in Dalfsen gebruikelijk over te gaan om aan de toenemende behoefte van met name de groep 75-plussers te kunnen voldoen.

D66 5: Het oude politiebureau in Dalfsen zou heel goed tijdelijk onderdak kunnen zijn voor de speelgoedbank. Die voorziet al meer dan 500 kinderen van speelgoed en zoekt nog naar uitbreiding en onderdak in Dalfsen. Dit pand staat nu doelloos leeg in afwachting van het centrumplan. Maak het in die tussentijd maatschappelijk nuttig.

Deze mogelijkheid zou onderzocht kunnen worden, mits de inkomsten opwegen tegen de kosten om het pand geschikt te maken. Ook ontstaat er dan een knelpunt als het gebouw op de schop gaat.

Portefeuillehouder Burgemeester E. van Lente

BESTUURLIJKE VERNIEUWING

In uw bijdragen vraagt u om bestuurlijke vernieuwing niet te groot te maken, en om het sober en doelmatig te houden.

Met het presidium is al afgesproken om het traject rond bestuurlijke vernieuwing te temporiseren gedurende deze raadsperiode. Daarbij streven we ernaar om uitvoeringskosten te dekken uit bestaande budgetten en geen extra geld te vragen.

Overigens omvat bestuurlijke vernieuwing meer dan alleen participatie vanuit de samenleving. Daar is Dalfts Blauw mbt het centrumplan inderdaad een mooi voorbeeld van. En wethouder Schuurman heeft net aangegeven participatie/bestuurlijke vernieuwing rond het centrumplan verder vorm te willen geven.

Maar het gaat ook over bestuurlijke verhoudingen, ambtelijke bijstand en het vergadermodel, en het versterken van uw positie als raad. Hoe gaan we om met initiatieven vanuit de samenleving: zowel ambtelijk als politiek-bestuurlijk. In eerdere bijdragen vanavond ging het daar al over: 'de mooiste initiatieven komen uit de samenleving' en ten aanzien van de jeugdzorg werd door de CU aangegeven dat overheid, onderwijs en inwoners samen op zoek moeten naar oplossingen.

Ik hoop dan ook dat we met elkaar tijd en energie willen steken in deze zoektocht. Hoe zou het anders kunnen? Laten we ons nieuwsgierig tonen. En nadenken over hoe we hier in onze gemeente mee verder willen. Ik ben er van overtuigd: alleen ga je sneller, maar samen kom je verder. Daarom wil ik heel graag de wisselwerking samenleving-overheid duurzaam vorm geven. En los van dat we in het presidium al afspraken dit wat te temporiseren, blijven we er wel mee aan de slag. Zo besteden we er vrijdag een deel van onze raadsexkursie aan en spraken we af deel te nemen aan de Quick Scan Lokale Democratie.

DATAGEDREVEN WERKEN

Het project data gedreven werken is beperkt tot operationeel data-gebruik, wat niet automatisch leidt tot 'hoogdravende data-analytics'. Het idee is door met pilots en experimenten met data te werken, om zo al lerende meer data gedreven te werk te gaan. Op deze manier wordt het middel ook geen doel. We leren hierbij ook in regioverband, van collega-overheden.

Qua dienstverlening zou ik niet toe willen naar een gemeente die bestuurt aan de hand van een algoritme, maar wel naar een gemeente die haar dienstverlening op die manier verbetert, en die een beter beeld krijgt van de behoefte van inwoners. Bijvoorbeeld rond het sociaal domein. En een extra lange openstelling van de balies van burgerzaken kan ook een voorbeeld zijn van datagedreven werken: wanneer drukte verwacht wordt, kan extra capaciteit worden ingezet.

Ik kan me wel voorstellen dat we later dit jaar een keer met de raad in gesprek gaan over wat datagedreven werken is, wat we daarin nu doen, welke richting we op willen, en welke richting vooral ook niet. Daarbij zouden ook moreel-ethische vraagstukken aan de orde kunnen komen. Een suggestie die ik graag met de agendacommissie bespreek.

BEZUINIGEN OP DE ORGANISATIE

Uiteraard zijn we ook bereid kritisch te kijken naar de organisatie, maar dan wel graag vanuit de ambities en de opgaven. De 'kaasschaafmethode' heeft daarbij niet de eerste voorkeur. In de organisatie wordt op basis van de ambities een aantal knelpunten gesignaleerd waar u vorig jaar extra middelen voor beschikbaar heeft gesteld. En daarbij hebben we nog niet alle knelpunten kunnen oplossen. De werkdruk wordt niet lager, en aangezien we ook hebben uitgesproken een aantrekkelijk werkgever te zijn, hoop ik te hebben duidelijk gemaakt dat bezuinigen op de organisatie ook nog het nodige denkwerk vergt. En die spanning heb ik het debat dat u zojuist met elkaar voerde, ook geproefd.

ZORGCOWBOYS

Wij delen de mening dat zorgcowboys niet welkom zijn in onze gemeente. Een van de preventieve instrumenten waar je aan kunt denken, is het Bibob-beleid. Op dit moment is het wettelijk gezien nog niet mogelijk zorginstellingen te laten vallen onder de Bibob-toetsing. Wel zullen wij, in het kader van Ondernijning (specifiek aanpak zorgfraude), zorgdragen voor een goede afstemming tussen gemeentelijk veiligheidsbeleid / Bibob-beleid en het sociaal domein om zo, aan de voorkant, mogelijke gevallen van zorgfraude te voorkomen.